

SZEGEDI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG

6722 Szeged, Tábor u. 4.

6701 Szeged, Pf.: 408. Tel.: 06-62-795-011

6.K.27.060/2018/8.

A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság dr. Kovács Tímea ügyvéd által képviselt
rendű felperesnek (tartózkodási helye: Tompa, Tranzitzóna) és

II. rendű felperesnek (tartózkodási helye: Tompa, Tranzitzóna) – dr. Cseh Sándor
Balázs mb. osztályvezető által képviselt **Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal** (1117 Budapest,
Budafoki út 60.) **alperes** ellen menekültügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt
indított perében meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A bíróság az alperes 2018. január 17. napján kelt 106-3-252/11/2018-M. számú határozatát megsemmisíti és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezi, valamint az alperes 2017. december 8. napján kelt 106-3-19975/2/2017-M. számú végzését 2017. augusztus 8. napjától kezdődően hatályon kívül helyezi és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezi.

Az eljárás során felmerült 60.000,- (Hatvanezer) Ft eljárási illetéket és 60.000,- (Hatvanezer) Ft tolmácsdíjat az állam viseli.

Az ítélet ellen perorvoslatnak helye nincs.

INDOKOLÁS

A bíróság a felperesek keresetlevele, az alperes ellenkérelme, a menekültügyi eljárás során keletkezett iratok, valamint a felek által a perben előadottak alapján az alábbi tényállást állapította meg:

Az iraki állampolgárságú felperesek 2017. július 10. napján Magyarország területére történő beléptetésüket megelőzően a tompai tranzitzónában menekültkénti elismerés iránti kérelmet terjesztettek elő.

Az I. r. felperes személyes meghallgatására 2017. július 10. napján került sor a menekültügyi eljárásban, mely során elmondta, hogy 2002-ben Irakból illegálisan Svájcba utazott. Ott menedékkérelmet nyújtott be, azonban azt nem kapta meg. Tartózkodási engedélyét 2016. február 5-ig adták meg, ezt követően nem hosszabbították meg az engedélyt, felszólították az ország elhagyására. Ezt követően az I. rendű felperes 2016-ban visszatért Irakba, ahol 2016. július 27. napján unokatestvérével, II. rendű felperessel házasságot kötött. Feleségével 2016. szeptember 28-án indult el Irakból legálisan, repülővel Törökországba, majd onnan Bulgária-Szerbia útvonalon érkeztek Magyarországra. Elmondta, hogy azért hagyta el hazáját, mert megszerette a keresztény vallást és attól kezdve a muszlim vallás szabályait nem gyakorolta tovább, így nem tartotta a

ramadánt, nem imádkozott és az ünnepeket sem tartotta. Amikor megházasodott, elmondta feleségének az igazat, azt, hogy tiszteli a keresztényeket és nem kedveli a muszlim vallást. Kérte, ha ezt a felesége is felvállalja, akkor ketten elmehetnek egy keresztény országba és ott élhetnek tovább. Elmondta, hogy felesége családjá szigorúan tartotta a muszlim vallás szabályait, de ő és a felesége ezt nem akarták vállalni, csak szóban vállalták fel ezeket, hogy házasságot köthessenek. Felesége is szereti a keresztény vallást, nem bántja, hogy lecserélte rá a muszlim vallást. Elmondta, hogy hazájukban úgy működik, hogy ha valaki megtudja, hogy egy muszlim elhagyja a muszlim vallást és kereszténységre tér át, akkor megölik. Egyszer a felesége szülei kérdezősködni is kezdtek, hogy miért nem olvassa a Koránt és miért nem tartja a ramadánt, ettől kezdve elkezdett az I. rendű felperes félni, hogy meg fogják tudni a családban azt, hogy ő áttért keresztény hitre, ezért fogták magukat a feleségével és titokban Európába szöktek. Elmondta, hogy a kereszténység minden ágát tiszteli, ismeri Jézust, nem tartozik egyik keresztény ághoz sem igazából.

II. rendű felperes személyes meghallgatására 2017. július 10. napján került sor a menekültügyi eljárásban, mely során elmondta, hogy férjével 2016. szeptember 29. napján indultak el Irakból Törökországba repülővel, majd onnan pedig Bulgária-Szerbia útvonalon embercsempész segítségével érkeztek illegálisan Magyarországra. Úgy nyilatkozott, hogy a férjével – aki az unokatestvére – 2016. július 27. napján kötött házasságot és azért jöttek Európába, mert azt hallották, hogy itt foglalkoznak a menekültekkel és itt szeretnének iskolába járni és dolgozni. Férjével való megismerkedésükkel kapcsolatosan elmondta, hogy amikor még a férje Svájcban dolgozott, akkor beszélgettek telefonon, szerelmesek voltak egymásba és eldöntötték, hogy a férje hazajön Irakba és összeházasodnak, onnan pedig majd együtt mennek Európába. Elmondta, hogy férje mesélt neki arról, hogy Európában mindenkinek jó és nyugodt élete van. II. rendű felperes elmondta, hogy amikor Irakban volt, nem mondta el senkinek, hogy nem szereti a muszlim vallást, de amikor Szerbiában élt, keresztény lett. A családja nem tud erről, mert ha megtudnák, akkor rosszat tennének vele. Elmondta, hogy mielőtt eljött volna, a testvére azt mondta neki, hogy ha ezt követően visszatér Irakba, meg fogják őt ölni, mert tudják, hogy nem tiszteli a muszlim vallást, ezért ő titokba jött el Irakból. Elmondta, hogy most sincs kapcsolatban családjával, nem tudnak róla semmit, azt sem tudják, hogy hol van. Szereti a keresztény vallást és nem szereti a muszlim vallást. A Bibliát kurd nyelven olvasta, azonban még nem keresztelkedett meg. Kifejezett ügyintézői kérdésre úgy nyilatkozott, hogy hazájában bántalmazás, megkülönböztetés, sérelem faji hovatartozása, vallása, nemzetisége, meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása vagy politikai meggyőződése miatt nem érte. Hazája hatóságaival problémája nem volt. Álláspontja szerint hazatérése esetén családja őt megölné.

Az alperes a felperesek menekültkénti elismerés iránti kérelmét a 2017. október 03. napján kelt, 106-3-12467/40/2017-M. iktatószámú határozatával mind a menekültkénti, mind az oltalmazottkénti elismerés tekintetében elutasította, egyben megállapította, hogy az elismerésüket kérők vonatkozásában a visszaküldés tilalma nem áll fenn, továbbá a felpereseket kiutasította az Európai Unió területéről az Iraki Köztársaság területére, melyet hatósági kísérettel (kitoloncolás) rendelt el végrehajtani légi úton az Iraki Köztársaság területéig, mellyel egyidejűleg a felperesekkel szemben 1 év időtartamra beutazási és tartózkodási tilalmat rendelt el.

Döntését azzal indokolta, hogy az Alaptörvény XIV. cikk (3) bekezdése, a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (továbbiakban: Met.) 6. § (1) bekezdése, 7. § (1) bekezdése, 40. és 65. §-a, 41. § (1) bekezdése, valamint a 61. § (1) bekezdése értelmében menekültkénti elismerésre kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha a kérelmező a menekültügyi eljárás során a Genfi Konvencióban foglalt okok miatti üldöztetését valószínűsíti. Álláspontja szerint a kérelmezők az állampolgárságuk tekintetében szavahihetőnek bizonyultak, ugyanakkor nem tekinthetők szavahihetőnek keresztény vallásuk kapcsán. Az elismerésüket kérők a keresztény vallással kapcsolatos kérdésre nem tudtak megfelelő válaszokat adni, azokra felszínes, elnagyolt válaszokat adtak, a legalapvetőbb kérdésekre pedig egyszerűen nem tudtak válaszolni. A kérelmezők által csatolt fényképfelvételek jellegüknél és tartalmuknál fogva az általuk elmondottakat nem támasztják alá. Az I. r. felperes elmondása szerint

15 éven keresztül Svájcban élt, mégsem érzett késztetést arra, hogy a keresztény vallást megismerje, továbbá önmagának mondott ellent, amikor úgy nyilatkozott, hogy néhányszor olvasta a Bibliát, ennek ellenére nem tudta megmondani, hogy az hány részből áll. Az I. r. felperes hazájában őt ért üldöztetésről egyébként sem számolt be, csupán annyit mondott, hogy családtagjai észrevették, hogy nem kötődik a muzulmán valláshoz. Megemlítette az I. r. felperes továbbá azt, hogy a kereszténységre áttérteket megölik, azonban álláspontja szerint az I. r. felperes nem keresztény vallású és a kereszténységhez való kötődésének említése csupán a kedvezőbb elbírálásért történt. A II. r. felperes a meghallgatása alkalmával úgy nyilatkozott, ha családtagjai megtudnák, hogy keresztény lett, megölnék. Annak ellenére, hogy elmondása szerint 1 éve lett keresztény és kurd nyelven olvasta a Bibliát az azzal kapcsolatos kérdésekre nem tudott válaszolni, melyek megkérdőjelezik a keresztény hithez való kötődését. Mindezekre tekintettel arra a meggyőződésre jutott, hogy a kérelmezők a vallásuk, illetve az ezzel összefüggő menekülési okuk tekintetében nem tekinthetők szavahihetőnek, ezáltal üldöztetésüket, illetve attól való megalapozott félelmüket valószínűsíteni nem tudták. E körben hivatkozott a Met. 59. (1) bekezdés c) pontjában foglaltakra. Mindezekre tekintettel a felperesek menekültkénti elismerésének jogszabályi feltételei nem állnak fenn.

A Met. 58. § (2) bekezdése alapján vizsgálta azt is, hogy a Met. 12. § (1) bekezdése, valamint a 61. §-a alapján az oltalmazottkénti kiegészítő védelem feltételei fennállnak-e. Rámutatott, hogy az oltalmazottkénti elismerésre csak személyes fenyegetettség miatti valós veszély esetén kerülhet sor, amikor az ettől való félelme miatt a kérelmező nem tudja, vagy nem kívánja a származási országa védelmét igénybe venni. A Met. 61. § a) és b) pontjai a súlyos sérelem konkrét megvalósulási formáit nevesítik, melyek a kérelmező egyéni fenyegetettségén alapulnak, és amelyet a kérelmezőnek kell igazolnia, vagy valószínűsítíenie. Arra hivatkozott, hogy az a körülmény, hogy a kérelmező nem tárja fel a menekülésre okot adó tényeket és körülményeket, vagy az ezekre vonatkozó nyilatkozata összefüggéstelen vagy ellentmondásos, a menekültkénti elismerés feltételének hiánya mellett az oltalmazottkénti elismerés feltételének hiányára is utal. Álláspontja szerint a kérelmezők szavahihetősége megkérdőjelezhető, nem tudták valószínűsíteni, hogy hazájukba történő visszatérésük esetén a Met. 61. § a) és b) pontjaiban felsorolt súlyos sérelmek érnék őket. A kérelmezők továbbá nem is hivatkoztak arra, hogy hazájukba visszatérve halálbüntetés fenyegetné őket, továbbá nem állapítható meg, hogy hazájukba visszatérve kínzás, kegyetlen, embertelen bánásmód vagy büntetés veszélye fenyegetné őket, ezért oltalmazottkénti elismerésük a Met. 61. § a) és b) pontja alapján nem indokolt. A Met. 61. § c) pontjával kapcsolatban kiemelte, hogy arra tekintettel akkor van lehetőség az oltalmazottkénti elismerésre, ha a kérelmező személyes helyzete – mint szubjektív összetevő – és az országban uralkodó általános helyzet – mint objektív összetevő – együttesen valószínűsíti, hogy a kérelmező súlyos sérelem tényleges veszélyének van kitéve pusztán azon az alapon, hogy származási országában tartózkodik. Előadta, hogy a beszerzett országinformációk alapján megállapítható, hogy a KRG területén a Met. 61. § c) pontja szerinti súlyos sérelem veszélye nem áll fenn, a jelentések szerint az autonóm kurd régió Irak biztonsági szempontból legstabilabb területének minősül. A KRG területén végrehajtott biztonsági incidensek száma, gyakorisága és a civil lakosság érintettségének foka nem meríti ki a megkülönböztetés nélküli erőszak szintjét, melyre tekintettel a felperesek oltalmazottkénti elismerésének feltétele a Met. 61. § c) pontja alapján sem áll fenn.

Vizsgálta továbbá, hogy a Met. 45. § (1) és (3) bekezdése alapján a visszaküldés tilalma fenn áll-e. A beszerzett és a határozatában is ismertetett országinformációk alapján megállapította, hogy a felperesek következmények nélkül vissza tudnak térni a származási országukba, hazatérésük esetén amiatt, hogy hazájukat elhagyták és külföldön menedékjog iránti kérelmet terjesztettek elő, nemzeti hatóságaik részéről atrocitástól nem kell tartaniuk, kínzás, kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmód nem érné őket. Mindezekre tekintettel velük szemben a visszaküldés tilalma nem áll fenn Irak vonatkozásában.

A kiutasítást elrendelő határozatát az alperes a Met. 45. § (5) bekezdésére alapította.

A felperesek az alperes határozatát 2017. október 04. napján vették át, illetőleg került az kihirdetésre a részükre, mellyel szemben – a törvényben megállapított határidő megtartásával –

felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő.

Álláspontjuk szerint nem megalapozott az alperes Met. 59. § (1) bekezdés c) pontjára való hivatkozása, mert a meghallgatást végző személy szubjektív megítélése alapján vonta le azt a következtetést, hogy a keresztény hithez való kötődésük megkérdőjelezhető és nem arra alapította döntését, hogy összefüggéstelen vagy ellentmondásos lett volna előadásuk, és nem is arra, hogy nem tárták fel a menekülésükre okot adó körülményeket és tényeket.

Arra hivatkoztak, hogy a feltett kérdések nem alkalmasak annak megítélésre, hogy egy korábban muszlim vallású személy miként kötődik egy teljesen új valláshoz, értékrendhez és egy másik kultúrához. A kérdések valóban alapvetőnek tekinthetők, egy vallási iskolai, kötelező lexikális tudással bíró környezetben, de nem egy felnőtt, korábban muszlim vallású ember tekintetében. Ennek megítélése lexikális tudásra épülő kérdések alapján jogellenes és nem alkalmas annak megállapítására, hogy keresztény hithez való kötődésük megkérdőjelezhető.

Előadták, köztudomású tények szerint Irakban és a saját, muszlim vallású családjuk körében is üldöztetésnek lennének kitéve vallási meggyőződésük miatt, melytől való félelmük megalapozott.

A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2017. december 7. napján jogerőre emelkedett 9.K.27.829/2017/6. sorszám alatti ítéletével a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal 2017. október 3. napján kelt 106-3-12467/40/2017-M. iktatószámú határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. Indokolásában kifejtette, hogy a bíróságnak a perben abban a kérdésben kellett állás foglalnia, hogy az alperes az eljárása során megvizsgálta-e a felperesek által a menedéjközi kérelem indokaként felhozott tényeket és abból helytálló következtetésre jutott-e a menekültkénti és az oltalmazottkénti elismerés feltételeinek hiányát, valamint a visszaküldés tilalmának fenn nem állását illetően, továbbá, hogy jogszerűen döntött-e a felperesek kiutasításáról. Indokolásában hivatkozott a Met. 64. § (1) bekezdés b) pontjára, melynek értelmében a 6. § (1) bekezdésben meghatározott üldözési okok vizsgálata során a vallás fogalma magába foglalja különösen a teista, nem teista és ateista meggyőződéseket, a magánjellegű, illetve nyilvános vallású szertartásokon – akár egyedül, akár másokkal – való részvételt, illetve az ilyen szertartásokon történő részvételtől való tartózkodást, továbbá más vallásos jellegű tevékenységet vagy véleménynyilvánítást, bármilyen vallásos hiten alapuló, illetve e hit által megkövetelt személyes vagy közösségi magatartásformát.

Hivatkozott továbbá a Met. 6. § (2) bekezdésére is, mely kimondja, hogy az üldözéstől való megalapozott félelem alapulhat olyan eseményeken is, amelyek azt követően következtek be, hogy a külföldi a származási országát elhagyta vagy a külföldi olyan tevékenységén, amelyet a származási országa elhagyását követően fejtett ki.

A bíróság az indokolásában kifejtette, hogy a felperesek mind a menekültügyi eljárás során, mind a bíróság előtti meghallgatásuk alkalmával arra hivatkoztak, hogy hazájukat azért hagyták el, mert áttértek a keresztény vallásra. Elmondták továbbá, hogy az áttérésük miatt hazájukban megölhetik őket. Ugyan sem I. rendű, sem II. rendű felperes konkrét üldöztetésről, bántalmazásról, sérelemről, hátrányos megkülönböztetésről nem számolt be, azonban mindketten hivatkoztak arra, hogy családtagjaik észrevették, hogy nem tartják a muszlim szokásokat, emiatt féltek, hogy bántódásuk esik. A bíróság álláspontja azt volt, hogy a vallási alapú kérelmek igen komplex természetűek, melyek elbírálása során nem a lexikális tudásnak, hanem annak van jelentősége, hogy az adott kérelmező miként vált az adott vallás követőjévé, milyen körülmények vezették őt ahhoz, hogy áttérjen az adott vallásra, mit jelent számára az a vallás és annak gyakorlása, amelynek követője lett, milyen vallásos tapasztalatai vannak, továbbá hogy melyek annak központi értékei s melyeket vallja magáénak. Minden egyes kérelmet a maga egyediségében és tényei alapján kell vizsgálni, a kérelmező egyéni helyzete alapján. A vizsgálat tárgyává teendő – többek között – a kérelmező egyéni háttere és körülményei, személyes vallásos meggyőződése, vallásos önazonossága és életmódja és az, hogy mindez milyen jelentőséggel bír az ő életében, a korábbi vallásában tapasztalt megszorítások hogyan érintik őt személy szerint. A vallási alapú üldözés akkor is fenyegethet valakit, ha csak csekély ismerete van az adott vallásról, esetleg nem is ismeri annak alapelveit.

A bíróság megállapította, hogy a rendelkezésére álló közigazgatási iratok alapján az alperes pusztán a felperesek keresztény vallásával kapcsolatos hiányos ismeretei alapján vonta le azt a következtetést, hogy a felperesek nem tudták valószínűsíteni vallási meggyőződésüket és nyilatkozataik tükrében nem tekintette őket szavahihetőnek keresztény vallásuk tekintetében. A bíróság álláspontja szerint az alperes nem tett arra kísérletet, hogy a keresztény vallás mellett történt valódi elkötelezésüket feltárja a felpereseknek, mely feltárás a vallási alapú kérelmek esetében nyitott (kifejtős kérdések) alkalmazásával valósulhat meg a leginkább. Erre tekintettel a bíróság az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. Előírta, hogy az új eljárásban az alperesnek a felperesek kérelmét az általános szabályok szerint ismét el kell bírálnia mind a menekültkénti, mind az oltalmazottkénti elismerés tekintetében és állást kell foglalnia a visszaküldés tilalma fennállása kapcsán is.

Kimondta, hogy az alperesnek a felpereseket ismételtén meg kell hallgatnia, mely során vizsgálatot igényel az áttérés körülménye és valódiságának vizsgálata is. E körben azt szükséges értékelni, hogy mi a kapcsolat a származási országban követett vallási meggyőződés és a mostani felvett vallás között. Vizsgálni kell annak természetét, a származási országban követett vallástól való eltávolodás okát, valamint azt, hogy hogyan szereztek tudomást az új vallásról. Kérdezni kell a felpereseket az új vallás tekintetében szerzett tapasztalataikról és az új vallásban való részvételük és tagságuk vonatkozásában is. Az alperesnek arra kell törekednie, hogy nyitott, kifejtős kérdésekkel tárja fel a felperesek vallási meggyőződéseinek valódiságát.

A bíróság kifejtette, hogy amennyiben az alperes az új eljárásban arra a meggyőződésre jut, hogy a felperesek keresztény hite, vallásos meggyőződése valódi, úgy országinformációt kell beszereznie arról, hogy a felperesek a hazájukban történő visszatérésük esetén milyen bánásmódban részesülnének mind az állam, mind a szűkebb és tágabb társadalmi környezet részéről. Az országinformáció alapján vizsgálni kell azt is, hogy megalapozott-e a felperesek félelme a vallási okok miatt visszatérésük esetén. Ellenőrizni kell azt is, hogy a származási országok hatóságai tudomást szerezhettek-e az áttérésükről és hogy ha igen, akkor azt hogyan értékelnék. Részletes országinformáció szükséges annak meghatározására, hogy az üldöztetéstől való félelem objektíven megalapozott-e és vizsgálni kell a visszatérés esetleges következményeit és bármely olyan súlyos potenciális sérelmet, amely a menekültstátuszt vagy a kiegészítővédelem odaítélését indokolhatja.

A Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal a 2017. december 8. napján hozott 106-3-19975/1/2017-M. sorszámú végzésével hivatalból elismerésre irányuló eljárást indított a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.829/2017. ügyszámú eljárásában a 2017. december 7. napján kelt ítélete alapján.

A Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal a 2017. december 8. napján kelt 106-3-19975/2/2017-M. sorszámú végzésével az elismerést kérő részére – mely végzés az elismerést kérő házastársára is kiterjed – szálláshelyként a Tompai Tranzitzóna területét jelölte ki. E végzése ellen önálló jogorvoslat előterjesztésének helye nincsen, a végzés az elismerésre irányuló kérelemről érdemben döntő határozat ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelemben támadható meg.

A megismételt menekültügyi eljárásban az I. rendű felperes személyes meghallgatására 2017. december 27. napján került sor, mely személyes meghallgatás során az ott elhangzottakat kurd nyelvű tolmács fordította. I. rendű felperes a korábbi menekültügyi meghallgatásán a menekülési okként elmondottakat továbbra is fenntartotta és az alapján kérte a menekültkénti elismerését továbbra is. Meghallgatásán a Svájcban történő tartózkodásáról elmondta, hogy 13 évig élt Svájcban, első 10 évig menedékkérő volt, majd kapott 1 évre státuszt, F-kódú engedélyt. Sokszor beadott menekültstátusz iránti kérelmet, de azt mindig elutasították. Végül repülővel Bazel-Isztambul-Erbil útvonalon hagyta el Svájcot önkéntesen. 2016. április 28-án ért haza Irakba. Kifejezett ügyintézői kérdésre ismételtén elmondta, hogy hazáját a vallása miatt hagyta el. Családja látta rajta, hogy nem gyakorolja az iszlám vallást. Mindenki kezdte úgy gondolni, hogy ő hitetlen.

Hazájában pedig, ha valaki lecseréli a vallását, akkor megölik. Elmondta, hogy tetszik neki a keresztény vallás és ő szívből keresztény, azonban ezt a saját országában nem mondhatta el senkinek. Az apósa és az anyósa is szigorú muszlimok, mindig félelemben és rettegésben volt miattuk, mert félt, hogy elveszik tőle a feleségét és megölik őt. Elmondta, hogy 15 évet élt Európában, mely során teljesen megváltozott a kultúrája, viselkedése és a beszéde, megszokta, hogy Európában él és nem akar visszamenni a háborúba, a rossz helyzetbe. Feleségével való megismerkedésük történetével kapcsolatosan elmondta, hogy amikor egyszer Irakban volt vendégként, akkor ő és a szülei látogatónak mentek a felesége családjához. Ott megtetszett neki a felesége, telefonszámot cseréltek és nagyon „bejöttek” egymásnak. Kérdésre elmondta, hogy svájci tartózkodása alatt négyszer látogatott haza Irakba, 2015-ben kétszer és 2016-ban is kétszer annak ellenére, hogy benne volt az útlevelemben az, hogy hazájába nem térhet vissza. Hazatérését azzal indokolta, hogy szerette volna látni a szüleit, így önként döntött úgy arról, hogy Svájcban hazautazik. Feleségével 2016. június hónapban találkozott személyesen. Bulgáriáig a feleségével és a testvérével együtt mentek, de a testvére nem bírta tovább és visszament Irakba. Azt nem tudta megmondani, hogy testvére miért akart eljönni Irakból, annyit tudott, hogy határátkelőnél dolgozott és baja volt a főnökével. Ügyintézői kérdésre elmondta, hogy arról, hogy titokban elszöknek Irakból Európába csak ő, a felesége és a testvére tudott. Ugyan beszélt a szüleivel, hogy lehet, hogy Európába mennek, mert nem bír tovább Irakban élni, de pontosan nem fejtette ki nekik, hogy miért. Elmondta, hogy szülei észrevették, hogy keresztény hitű, de szemtől szemben ezt nem vállalta fel előttük. A testvére tudott azonban erről, aki ezt nem mondta tovább senkinek, mert tudja, hogy ez veszélyes lehet neki. Elmondta, hogy azért csak Szerbiában kezdett el a kereszténységgel behatóbban ismerkedni, mert nem volt igazi keresztény ország másik, ami útban volt. Szerbiában is titokban csinálta ezt, mert a táborban is muszlimok voltak és tartott attól, ha megtudták volna, akkor bajt hoznak rá. Elmondta, hogy nem egyből hozta meg azt a döntését, hogy keresztény hitre tér át, hanem 15 évig élt ebben a kultúrában és nem gyakorolta eredeti vallását, e során mindig is úgy gondolta, hogy keresztény. Itt megkeresztelkedett, de igazából neki ezekre a papírokra nincsen szüksége, mert ő már szívből régen vállalta a kereszténységet. Arra a kérdésre, hogy érne-e őt bántalmazás, megkülönböztetés, bármilyen sérelem faji hovatartozása, vallása, nemzetisége, meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása, vagy politikai meggyőződése miatt azt válaszolta, hogy a vallása miatt igen, mert aki muszlim és lecseréli a vallását, azt megölik törvény szerint. Elmondta, ha a családja megtudja, hogy ő áttért kereszténységre, akkor azt a kormány is megtudja.

II. rendű felperes személyes meghallgatására 2017. december 27. napján került sor a megismételt menekültügyi eljárásban, kurd nyelvű tolmács segítségével. A korábbi meghallgatás során menekülési okként elmondottakat továbbra is fenntartotta és az alapján kérte menekültkénti elismerését. Férjével történt megismerkedésük történetével kapcsolatosan elmondta, hogy 2016. július hónapban vette fel először férjével a kapcsolatot és 2016. július 27-én házasodtak össze. Úgy találkoztak, hogy a férje és a szülei eljöttek hozzájuk vendégségbe, ezt megelőzően személyesen még soha nem találkoztak. Elmondta, hogy arról, hogy Európába jönnek a férjével, csak azt követően beszéltek, hogy összeházasodtak. Amikor pedig az egyik testvére megtudta, hogy Törökországban van, akkor felvette a kapcsolatot vele és megfenyegette őt, hogy ha Irakban találja, meg fogja ölni. Vallásával kapcsolatosan elmondta, hogy szívében nem gyakorolta már a muszlim vallást, de nem mondhatja, hogy foglalkozott volna kereszténységgel, mert náluk nincsenek ilyenek. Amikor a férjével megismerkedett, akkor ő magyarázta el neki a keresztény hitet és ez nagyon megtetszett neki. Arra a kérdésre, hogy érte-e őt bántalmazás, megkülönböztetés, bármilyen sérelem faji hovatartozása, vallása, nemzetisége, meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai meggyőződése miatt, azt válaszolta, hogy csak a vallása miatt. Mindig félelemben és rettegésben volt, mert ha a családja megtudja, akkor az baj lenne neki. A testvére, aki megfenyegette őt, tud az áttéréséről, azonban a családja nem hisz a testvérének és ők nem biztosak benne, hogy valóban áttért.

I. és II. rendű felperes csatolta a menekültügyi hatóság irataihoz a keresztelési emléklapot arról, hogy Békésszentandrás, Tompán 2017. november 7. napján református gyülekezetben a

kereszténység sákramentumában részesültek, ezzel a református egyháznak tagjává lettek.

Az alperes a felperesek menekültkénti elismerés iránti kérelmét a 2018. január 17. napján kelt 106-3-252/11/2018-M. iktatószámú határozatával mind a menekültkénti, mind az oltalmazottkénti elismerés tekintetében elutasította, egyben megállapította, hogy az elismerésüket kérők vonatkozásában a visszaküldés tilalma nem áll fenn, továbbá a felpereseket kiutasította az Európai Unió területéről az Iraki Köztársaság területére, melyet hatósági kísérettel rendelte el végrehajtani, légi úton az Iraki Köztársaság területéig. Egyidejűleg a felperesekkel szemben 1 év időtartamra, beutazási és tartózkodási tilalmat rendelt el. Döntését azzal indokolta, hogy az Alaptörvény XIV. cikk (3) bekezdése a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (továbbiakban: Met.) 6. § (1) bekezdése, 7. § (1) bekezdése, 40. és 65. §-a, 41. § (1) bekezdése, valamint a 61. § (1) bekezdése értelmében menekültkénti elismerésre kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha a kérelmező a menekültügyi eljárás során a Genfi Konvencióban foglalt okok miatti üldöztetését valószínűsíti. Az alperes a kérelmező és felesége szavahihetőségét személyazonossága és állampolgársága tekintetében nem kérdőjelezte meg, így e körben ők szavahihetőnek bizonyultak. Álláspontja szerint a kérelmezők az eljárás során elsősorban nyilatkozataikkal és a hatóság előtt tanúsított magatartásukkal tudják valószínűsíteni az üldöztetésüket vagy az attól való megalapozott félelmüket. Az alperes álláspontja szerint az elismerést kérők által menekülési okokként elmondott események nem támasztják alá a menekültkénti elismerésüket, mivel a kérelmezők merőben ellentmondásosan nyilatkoztak a megismerkedésükről és az Európába jövetelük megtervezését illetően. A kérelmező felesége a második menekültügyi meghallgatásán kerülte a menekülési történetével kapcsolatban a nyilatkozattételt, valamint I. rendű felperes Svájcban tartózkodása alatt többször is hazalátogatott Irakba. Ezen utolsó szempontnál a hatóság kiemelte, hogy ugyan jelen kérelem esetében másokra hivatkozik hazája elhagyása okaként illetően, azonban az a körülmény is megkérdőjelezi a kérelmező szavahihetőségét, hogy egy olyan országba tért vissza többször is önként, amely számára - elmondása szerint - veszélyes. Az alperesi hatóság álláspontja szerint a kérelmező házassági szándékkal tért vissza Irakba és az illegális módon Európába, feleséggel együtt történő visszajutás, már korábban megfogalmazódott és a kérelem alapjául szolgáló keresztény üldözésre való hivatkozás csupán ürügy és csak a kérelem kedvezőbb elbírálására szolgál. A hatóság indokolásában kiemeli, hogy a menekültügyi hatóság a benyújtott bizonyítékokra tekintettel nem kérdőjelezi meg a kérelmezők keresztény vallását, azonban megjegyzi, hogy a kérelmezők csupán az Irakból való eljövetelük után kezdtek el komolyabban a keresztény vallással ismerkedni. És azzal, hogy a kérelmezők a Magyarországra érkezésük előtt Bulgárián és Szerbián is keresztülhaladtak, - ahol a vallásukból kifolyólag üldöztetés nem érte volna őket, mégsem kívántak ott védelmet keresni - a hatóság álláspontja az, hogy a kérelmezők a keresztény vallásukból fakadó üldöztetésre való hivatkozást csupán eszközül használják fel. I. rendű felperes azon nyilatkozatával kapcsolatosan, hogy megszokta azt, hogy Európában él és nem akar visszamenni a háborúba és a rossz helyzetbe, az alperes az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala által kiadott kézikönyvnek a Menekültstátusz meghatározására szolgáló eljárásról és az azzal kapcsolatos követelményekről című kiadvány 62.) pontjára hivatkozott, mely az alábbiakat tartalmazza: „A migránsok olyan személyek, akik a menekült definícióban meghatározott okokon kívüli indítékok alapján önként hagyják el országukat, hogy máshol települjenek le. Lehet, hogy a változás kedvéért vagy kalandvágyból, illetőleg családi vagy egyéb természetű okokból kívánnak elvándorolni. Ha valakit kizárólag gazdasági megfontolások motiválnak, az gazdasági vándor és nem menekült.” Összességében az alperes álláspontja szerint a kérelmezők a menekülési okok tekintetében nem tekinthetők szavahihetőnek, ezáltal üldöztetésük, illetőleg attól való megalapozott félelmüket valószínűsíteni nem tudták. Tekintettel arra, hogy I. és II. rendű felperes szavahihetősége megkérdőjeleződött, így esetükben fennáll a Met. 59. § (1) bekezdés c) pontjának alkalmazhatósága, mely szerint „a menekültkénti, illetve az oltalmazottkénti elismerés feltételei fennállásának hiányára utal különösen, ha a kérelmező nem tárja fel a menekülésre okot adó tényeket és körülményeket vagy az ezekre vonatkozó nyilatkozata olyan mértékben összefüggéstelen vagy ellentmondásos, hogy abból nem lehet arra következtetni, hogy őt üldözés vagy súlyos sérelem érte vagy ezek veszélye áll fenn.” Alperes határozatában utalt arra is, hogy a

felperesek keresztény vallásra való áttérés miatti üldöztetéstől való félelmük akkor sem lenne megalapozott, ha a kérelmezők szavahihetősége nem kérdőjeleződött volna meg az eljárás során. E körben kiemelte, hogy a kérelmezők konkrét üldöztetésről, bántalmazásról, sérelemről, hátrányos megkülönböztetésekről nem számoltak be, mely őket a hazájukban érték.

Mindezekre tekintettel a felperesek menekültkénti elismerésének jogszabályi feltételei nem állnak fenn az alperes álláspontja szerint.

A Met. 58. § (2) bekezdése alapján az alperes vizsgálta azt is, hogy a Met. 12. § (1) bekezdése, valamint a 61. §-a alapján az oltalmazottkénti kiegészítővédelem feltételei fennállnak-e. Rámutatott, hogy az oltalmazottkénti elismerése csak személyes fenyegetettség miatti valós veszély esetén kerülhet sor, amikor az ettől való félelme miatt a kérelmező nem tudja vagy nem kívánja származási országa védelmét igénybe venni. A Met. 61. § a) és b) pontjai a súlyos sérelem konkrét megvalósulási formáit nevesítik, melyek a kérelmező egyéni fenyegetettségén alapulnak és amelyet a kérelmezőnek kell igazolnia vagy valószínűsíteni. Arra hivatkozott, hogy figyelemmel a Met. 59. § (1) bekezdés c) pontjára az a körülmény, hogy a kérelmező nem tárta fel a menekülésre okot adó tényeket és körülményeket vagy az ezekre vonatkozó nyilatkozata összefüggéstelen vagy ellentmondásos, a menekültkénti elismerés feltételeinek hiánya mellett az oltalmazottkénti elismerés feltételeinek hiányára is utal. Az alperes álláspontja szerint a kérelmezők szavahihetősége megkérdőjeleződött, az általuk elmondottak alapján nem tudták valószínűsíteni, hogy a hazájukba történő hazatérésük esetén a Met. 61. § a) és b) pontjában felsorolt súlyos sérelmek érnék őket. A kérelmezőket a beszerzett országinformációk alapján hazájukba visszatérve halálbüntetés – vagyis az állami büntetőigény érvényesítése eredményeként kiszabandó vagy kiszabott büntetés – nem fenyegetné, így a Met. 61. § a) pontja alapján oltalmazottként nem ismerhetők el. A kérelmezők nyilatkozatai alapján nem állapítható meg, hogy hazájukba visszatérve kínzás, kegyetlen, embertelen bánásmód vagy büntetés veszélye fenyegetné őket, így a kérelmezők oltalmazottkénti elismerése a Met. 61. § b) pontja alapján sem indokolt. A Met. 61. § c) pontjával kapcsolatban kiemelte, hogy arra tekintettel van lehetőség az oltalmazottkénti elismerésre, ha a kérelmező személyes helyzete – mint szubjektív összetevő – és az országban uralkodó általános helyzet – mint objektív összetevő – együttesen valószínűsíti, hogy a kérelmező súlyos sérelem tényleges veszélyének van kitéve pusztán azon az alapon, hogy származási országában tartózkodik. Előadta, hogy a beszerzett releváns és időszerű országinformációk alapján megállapítható, hogy Irak különböző területein a biztonsági helyzet eltérő. A Kurdisztáni Régió (továbbiakban: KRG) területén a Met. 61. § c) pontja szerinti súlyos sérelem veszélye nem áll fenn, a jelentések szerint az Autonóm Kurd Régió Irak biztonsági szempontból legstabilabb területének minősül. A KRG területén végrehajtott biztonsági incidensek száma, gyakorisága és a civil lakosság érintettségének a foka nem meríti ki a megkülönböztetés nélküli erőszak szintjét, ezért a KRG területére nagy számú belső menekült érkezett Irak rossz biztonsági helyzetű területeiről és kétségtelen, hogy a nagy számú belső menekültek megjelenése miatt a KRG területen is előfordulnak biztonsági incidensek, valamint szociális, egészségügyi, közüzemi szolgáltatások is túlterheltek lehetnek, ugyanakkor a humanitárius helyzet nem olyan mértékben súlyos, amely a KRG területére történő belső áttelepülés lehetőségét megvalósíthatatlanná tenné. Megállapította, hogy azt, hogy a kérelmezők lakóhelyén olyan rossz lenne a biztonsági helyzet, hogy a polgári személyek élete vagy testi épsége önmagában az ott tartózkodásuk miatt tényleges veszélybe kerülne, az országinformációk nem támasztják alá, így a Met. 61. § c) pontjában foglaltak szerinti oltalmazottkénti elismerésre a kérelmezők esetében – a jogszabályi feltételek nem teljesülése miatt – nem kerülhet sor.

Az alperes vizsgálta továbbá, hogy a Met. 45. § (1) és (3) bekezdése alapján a visszaküldés tilalma fennáll-e. Megállapította, hogy tekintettel arra, hogy a kérelmezők következmények nélkül vissza tudnak térni a származási országukba, hazatérésük esetén amiatt, hogy hazájukat elhagyták és külföldön menedéj iránti kérelmet terjesztettek elő, nemzeti hatóságaik részéről atrocitástól nem kell tartaniuk. Kínzás, kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmód nem érné őket, ezért a visszaküldés tilalma kapcsán lefolytatott egyéniesített vizsgálat alapján a kérelmező és felesége iraki állampolgárok esetében, valamint az Iraki Köztársaság tekintetében a visszaküldés tilalma nem áll fenn.

A kiutasítást elrendelő határozatát az alperes a Met. 45. § (5) bekezdésére alapította.

A felperesek az alperes határozatát 2018. január 18. napján vették át, illetőleg került kihirdetésre a részükre, mellyel szemben – a törvényben megállapított határidőn belül – felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő. A felperesek az igazolt jogi képviselőjük útján előterjesztett kiegészített keresetükben kérték az alperesi hatóság 106-3-252/11/2018-M. számú határozatának megsemmisítését, valamint a 106-3-19975/2/2017-M. számú szálláshely kijelöléséről szóló végzés hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését azzal, hogy iránymutatásként a bíróság írja elő a megismételt eljárásban, hogy a kérelmező és felesége részére tranzitzőnán kívüli befogadóállomás vagy közösségi szállás kerüljön kijelölésre, érdemben pedig a határozat tekintetében kötelezze a bíróság az alperest arra, hogy I. és II. rendű felperest menekültként ismerje el. Másodlagosan a felperesek kereseti kérelme arra irányult, hogy az alperesi elutasító határozat megsemmisítése, valamint a szálláshely kijelöléséről szóló végzés hatályon kívül helyezése mellett és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezése mellett a bíróság iránymutatásként írja elő az alperes számára, hogy a megismételt eljárásban a kérelmező és felesége részére tranzitzőnán kívüli befogadóállomás vagy közösségi szálláshelyet jelöljön ki, míg érdemben a határozat tekintetében kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest arra, hogy I. és II. rendű felperest oltalmazottként ismerje el. Harmadlagosan a 106-3-252/11/2018-M. számú határozatnak a kitoloncolásról és beutazási és tartózkodási tilalom elrendeléséről rendelkező része tekintetében kérték a hatályon kívül helyezést.

A felperesek a 106-3-252/11/2018-M. számú határozat felülvizsgálata körében arra hivatkoztak, hogy a határozat megsemmisítése indokolt, mivel az alperesi hatóság a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.829/2017/6. számú ítéletében foglaltaknak nem tett eleget, annak ellenére, hogy a bíróság határozatának rendelkező része és annak indokolása a megismételt eljárás során köti az eljáró közigazgatási szervet. A semmisség körében a felperesi álláspont az, hogy a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a korábbi döntésében egyértelmű iránymutatást adott az alperesi hatóságnak arra, hogy a megismételt eljárás során mely szempontok alapján kell eljárnia, azonban ennek a hatóság nem tett maradéktalanul eleget, illetve azokból téves következtetésre jutott. A bíróság korábbi ítéletében előírta, hogy a felpereseket ismételtén meg kell hallgatni, mert vizsgálatot igényel a kereszténységre való áttérésük körülménye és valósága. Az alperesi hatóság a megismételt eljárásában a meghallgatások során arra a következtetésre jutott, hogy a felperesek keresztény vallását nem kérdőjelezte meg. A felperesek kiemelték, hogy az alperesi hatóság által beszerzett 3790/2018/ÜKERHAT és 37/88/2018/ÜKERHAT számú végzéseiben foglaltak szerint a kérelmezők származási országa tekintetében a keresztény üldözés ténye fennállhat. Felperesek utaltak arra is, hogy a bírósági ítéletben részletesen kifejtésre került, hogy amennyiben az alperes az új eljárásban arra a meggyőződésre jut, hogy a felperesek keresztény hite, vallásos meggyőződése valódi, úgy országinformációt kell beszereznie arról, hogy hazájukba való visszatérés esetén milyen bánásmódban részesülhetnek mind az állam, mind a szűkebb és tágabb társadalmi környezet részéről. Felperesi álláspont kiemeli, hogy az alperes a döntésében nem kérdőjelezte meg a felperesek vallási meggyőződését, mely okán a fentiek szerint országinformáció beszerzése volt szükséges. E körben a beszerzett országinformáció hiányos, nem felel meg a teljesség igényével a bírósági iránymutatásban foglaltaknak és abból való következtetései sem helyesek az alperesnek, mivel az országinformációs válasz egyértelműen azt támasztja alá, hogy a keresztény közösségekkel szemben csökken a tolerancia, kegyetlen bánásmódnak vannak kitéve az ISIS részéről, kisebbségi közösségek szisztematikus támadásnak vannak kitéve, diszkriminációval szembesülnek, mellyel szemben a kormány nem képes hatékony védelmet nyújtani. Mindezek ellenére az alperes azt a következtetést vonta le, - annak okán, hogy azt állapította meg, hogy a kérelmezők keresztény vallásukból fakadó üldözésre való hivatkozást csupán eszközül használták fel - hogy a felpereseket a hazájukba történő visszatérésük esetén súlyos sérelem, üldöztetés nem érné.

A 106-3-19975/2/2017-M. számú szálláshely kijelöléséről szóló végzés felülvizsgálata körében, annak hatályon kívül helyezését arra a hivatkozással kérték, hogy az Európai Parlament és Tanács 2013. június 26-i 2013/32/EU irányelv 31. cikk (8) bekezdésével összhangban a 43. cikk (2) bekezdésében foglaltak alapján, ha a döntés 4 héten belül nem születik meg, a kérelmező részére az

országba való betelepedést engedélyezni kell annak érdekében, hogy a kérelme irányelv rendelkezéseivel összhangban kerüljön elbírálására. Kiemelték, hogy a felperesek 2017. július 10. napján léptek be a tranzitóna területére, mely időpont óta, azaz több mint 7 hónapja várakoznak a kérelmük érdemi elbírálására. A felperesi jogi képviselő kereset-kiegészítésében hivatkozott továbbá az Emberi Jogok Európai Bírósága, az Ilias és Ahmed kontra Magyarország ügyben hozott 2017. március 14-én kelt ítéletére, melynek értelmében a kérelmező tranzitónában történő elhelyezése de facto fogvatartásnak minősül és az EJEE 5. cikkének tárgyi hatálya alá esik. Álláspontja szerint ügyfelei helyzete e tekintetben megegyezik az Ilias és Ahmed kontra Magyarország ügy kérelmezőinek helyzetével. A fentiek alapján a felperesi álláspont az, hogy a felülvizsgálattal támadott végzés nemzetközi jogszabályt sért, ezért annak hatályon kívül helyezése indokolt, valamint a megismételt eljárásra való kötelezés esetén arra való iránymutatás megadása szükséges a hatóságnak, hogy a felperesek országból való belépés engedélyezni kell és részükre befogadóállomást vagy közösségi szálláshely kijelölése indokolt.

Visszaküldés tilalmának vizsgálatával összefüggésben is jogszabálysértésre hivatkozik a felperes, tekintve, hogy az nem aktuális, nem időszerű országinformáción alapul, annak gyakorlatban történő végrehajtása az EJEE 3. cikkének sérelmével járhat. Kiemelte továbbá felperesi jogi képviselő a kereset-kiegészítésében, hogy az alperesi hatóság határozatának rendelkező részében elmulasztotta megjelölni azon országrészt, ahová a felperes és felesége biztonságosan visszaküldhető, így nem biztosított kellő garanciát arra, hogy a felperes vonatkozásában ne kerülhessen sor Irak más területére történő visszaküldésére. Hivatkozott továbbá arra, hogy a Kurdisztáni Régió vonatkozásában az alperes által lefolytatott vizsgálat során beszerzett országinformációkból ellentétes következtetést vont le az alperesi hatóság a jelenlegi helyzetre vonatkozóan. A 2017. szeptember 25-ei népszavazás óta katonai konfliktus okán minden esetben szükséges annak tisztázása, hogy a határozat meghozatalának időpontjáig a konfliktus megoldása érdekében milyen előrelépések történtek. Az alperes jelen eljárásban egyáltalán nem tette vizsgálatának tárgyává azt, hogy Irak és ezen belül a Kurdisztáni Régió biztonsági szempontból továbbra is rendkívül instabil, továbbá semmilyen módon nem igazolta döntésének végrehajthatóságát, azáltal, hogy a Kurdisztáni Régió területén található repülőterek nemzetközi légi forgalma tekintetében nem folytatott le vizsgálatot, az időszerű országinformációk alapján megsértette e körben is jogszabályi kötelezettségét.

Összességében a felperesi álláspont az, hogy a menekültügyi hatóság döntése érdemben nem felülvizsgálható, tekintettel arra, hogy az alperesi hatóság figyelmen kívül hagyta a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletében foglaltakat, melyre tekintettel az alperesi hatóság határozatának megsemmisítése indokolt.

Az alperes védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte, tekintettel arra, hogy a hivatal a rendelkezésre álló tényeket egyenként és összességében értékelve anyagi és eljárásjogi kötelezettségeinek maradéktalan betartása mellett a releváns jogszabályok helyes értelmezésével hozta meg határozatát.

A 2018. március 1. napján megtartott bírósági tárgyaláson a felperesek jogi képviselője a keresi kérelmet teljes mértékben fenntartotta. Kiemelte, hogy a korábbi ítélet indokolásában írt utasításokat az alperes nem hajtotta végre és a bíróságnak jelen eljárásban csak azt kell vizsgálnia, hogy az alperes eleget tett-e a korábbi bírósági ítéletben foglaltaknak a megismételt eljárása során. Az alperesi képviselő a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy elsődlegesen halasztás iránti kérelmet terjeszt elő, mivel a felperes jogi képviselője által benyújtott kereset-kiegészítését előző nap kapta csak meg. Nyilatkozott továbbá, hogy amennyiben a bíróság ezt nem látja indokoltnak, úgy most részletesen érdemben nyilatkozik. Tekintettel arra, hogy a felperesek jogi képviselője a 2018. január 25. napján kelt, e-mail útján az alperesi hatóság részére elküldött beadványában már részletezte álláspontját a hatóság felé, mely beadványt az alperesi hatóság továbbította a bíróság részére, így annak tartalmával tisztában volt, és a jogi képviselő által 2018. február 28. napján benyújtott 6. sorszámú kereset-kiegészítés elnevezésű beadványa tartalmában azonos dolgokat tartalmaz, így a bíróság nem látta indokoltnak a tárgyalás elhalasztását.

A fentiekre tekintettel az alperes a tárgyaláson érdemben úgy nyilatkozott, hogy a védiratában foglaltakat változatlanul fenntartja. Álláspontja szerint a hatóság teljes mértékben eleget tett a bíróság korábbi döntésében foglaltaknak. A felpereseket kellő mélységben hallgatta meg a keresztény vallásuk valódiságára vonatkozóan, majd az országinformációkból vonta le azt a következtetést, amely alapján a felperes nem kaphat menekültkénti és oltalmazottkénti elismerést. Hivatkozott arra, hogy az Emberi Erőforrások Minisztériumának végzése szerint a kérelmezők szárazási országa tekintetében a keresztény üldözés csak fennállhat, tehát nem egyértelműen mondták ki annak fennálltát. A szálláshely-kijelölő végzéssel kapcsolatosan kiemelte, hogy jelenleg tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet áll fenn, melynek következtében jogszabály alapján kizárólag tranzit-zóna jelölhető ki a felperesek tartózkodási helyeként. Kiemelte továbbá azt is az elutasító határozatával kapcsolatosan, hogy a hatóságnak nem köteles megjelölni, hova kell konkrétan visszamenni a felperesnek, illetve hogy azt hogyan tudják megvalósítani, tekintettel arra, hogy a felperesek a Kurdisztáni Régióból származnak és az alperes oda is küldi őket vissza. Hivatkozott továbbá arra, hogy egy a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt folyamatban volt perben az ott lévő felperes maga mondta el, hogy édesapja Bagdadból Erdélybe ingázik havi rendszerességgel repülővel. Erre tekintettel az alperesi hatóság úgy gondolja, hogy a felpereseknek lehetőségük van a hazautazásra.

I. rendű felperes a tárgyaláson elmondta, hogy az igaz, hogy ha valaki kereszténynek születik, akkor nincs problémája Irakban a Kurdisztáni Régióban, de ahhoz így is kell születni. Ha a hatóság jobban utánanéz, hogy mi történik az iszlám szerint azzal, aki muszlim vallásról másik vallásra tér át, akkor tudnia kell, hogy ez ott nem egy elfogadott dolog, ezért megölik az áttérőt. Ő muszlim volt és keresztény hitre tért át, ezért veszélyben van az élete, hogy ha visszamegy hazájába. Vallásával kapcsolatban kiemelte, hogy ő szívből, meggyőződésből tért át. Sokáig élt Svájcban és látta a két kultúra közötti különbséget, némely ember kihasználja a vallást jó vagy rossz irányban, ő azonban meggyőződésből lett keresztény. Álláspontja szerint a hatóság nem képes védelmet biztosítani annak, aki muszlim vallásról keresztény vallásra tér át, az ilyen ember sem a családjától, sem a rokonától, sem a törzsétől nem várhat védelmet. Ha nem a család, akkor a szomszéd, ha nem a szomszéd, akkor pedig a társadalom fogja ezt megbosszulni rajta és ezzel a hatóság sem tud mit kezdeni, ezért is nagyon ritka az áttérés, azt csak mély meggyőződésből teszi valaki. Arra a kérdésre, hogy megtagadja-e a Koránt, illetve Allahot, I. rendű felperes úgy nyilatkozott, hogy hisz Istenben, olvasta a Koránt, de a szívében jobban fogadja a Bibliát. Arra egyértelmű választ adni nem tud, hogy megtagadja-e, mivel a keresztény hitéből fakadóan elfogadó és egyik vallásra sem tudja azt mondani – és nem is akarja –, hogy az jó vagy rossz. A Biblia szeretetre tanította őt, ezért tiszteli a többi vallást és nem tagadhatja azt meg.

II. rendű felperes a tárgyaláson elmondta, hogy a férje által elmondottakhoz hozzáfűzni többet nem tud. Ő a férjével együtt jött ide, közös döntésük alapján, mely döntést nem bánt meg.

A kereset az alábbiak szerint **alapos**.

Jelen felülvizsgálati eljárásra alkalmazandó a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (3) bekezdése a) pontja szerint a bíróság hivatalból veszi figyelembe a vitatott közigazgatási cselekmény semmisségi vagy törvényben meghatározott más érvénytelenségi okát, illetve az olyan lényeges alaki hiányosságot, amely miatt a közigazgatási cselekményt nem létezőnek kell tekinteni.

A Kp. 89. § (1) bekezdés a), b) pontjai szerint, ha a bíróság a jogsértést - a kereset alapján vagy hivatalból - megállapítja, a közigazgatási cselekményt megváltoztatja, megsemmisíti vagy hatályon kívül helyezi, szükség esetén a közigazgatási cselekmény megsemmisítése vagy hatályon kívül helyezése mellett a közigazgatási szervet új eljárásra kötelezi.

A Kp. 92. § (1) bekezdése szerint a bíróság a közigazgatási cselekményt - a közlésére visszamenőleges hatállyal - megsemmisíti, ha a közigazgatási cselekmény semmis vagy jogszabályban meghatározott okból érvénytelen, vagy olyan lényeges alaki hiányosságban szenved, amely miatt nem létezőnek kell tekinteni.

Az alperesi hatóság megismételt eljárásának megindításának időpontjában hatályban lévő és a megismételt eljárásra irányadó a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket). 109. § (4) bekezdése szerint a hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során, annak megfelelően jár el.

A megismételt közigazgatási eljárásban a jog ugyanis a Ket. 109. § (4) bekezdése alapján az, amit a bíróság iránymutatása tartalmaz. A Ket. 109. § (4) bekezdésének sérelmével hozott új döntés a Ket. 121. § (1) bekezdés f) pontja értelmében semmis, ezért a megismételt közigazgatási hatósági eljárás eredményeként hozott új közigazgatási döntéssel szemben kezdeményezett bírósági felülvizsgálat során a Ket. 109. § (4) bekezdés érvényesülését a bíróságnak hivatalból kell vizsgálnia a Kp. 85. § (3) a) pontja alapján.

A Met. 53. § (5) bekezdése szerint a bíróság a menekültügyi hatóság döntését nem változtathatja meg. A bíróság eljárást befejező érdemi határozatával szemben perorvoslatnak nincs helye.

A Met. 68. § (5) és (6) bekezdései szerint a bíróság a menekültügyi hatóság döntését nem változtathatja meg. A bíróság eljárást befejező érdemi határozatával szemben perorvoslatnak nincs helye.

A bírói gyakorlat is egységes abban a kérdésben, ugyanis a megismételt közigazgatási eljárás eredményeként hozott határozat kapcsán a bíróság csak azt vizsgálhatja, hogy az megfelel-e, vagy sem az elrendelő ítéletben foglalt iránymutatásnak (KGD. 2014. 138.)

A fenti jogszabályhelyek együttes értelmezése alapján tett semmiségi ok fennállása esetén a bírósági felülvizsgálat tárgyát képező menekültügyi döntést meg kell semmisíteni, és szükség esetén új eljárást kell elrendelni.

A bíróság álláspontja az alperes 106-3-252/11/2018-M. számú határozatával kapcsolatosan az alábbi:

A bíróság megállapította, hogy az alperesi hatóság igazoltnak fogadta el a felperesek iszlám vallástól való eltávolodását, a felperesek keresztény vallását nem kérdőjelezte meg. Tekintettel arra, hogy a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 9.K.27.829/2017/6. számú ítéletében kifejezetten előírta az elrendelt új eljárásban, hogy amennyiben az alperesi hatóság arra a következtetésre jut, hogy a felperesek keresztény hite, vallásos meggyőződése valódi, úgy országinformációt kell beszereznie arra vonatkozóan, hogy visszatérésük esetén milyen bánásmódban részesülnének az állam, a szűkebb, illetve tágabb társadalmi környezet, valamint család részéről. Vizsgálnia kell azt is, hogy megalapozott lenne a felperesek félelme a vallási okok miatt, valamint hogy a származási országuk hatóságai tudomást szerezhettek-e az áttérésükről, ha igen, hogyan értékelnék azt, valamint azt is vizsgálni kell, hogy a felperesek üldöztetésről való félelme objektíven megalapozott-e. Meg kell vizsgálni továbbá a származási országba való visszatérés esetleges következményeit és bármely olyan súlyos potenciális sérelmet, amely a menekültstátuszt vagy a kiegészítő védelem odaítélését indokolhatja.

A bíróság megállapította, hogy az alperesi hatóság 2017. december 29. napján országinformációt szerzett be arra vonatkozóan, hogy milyen a keresztények helyzete Irakban – különös tekintettel a Kurdisztáni Régióban –, valamint arra vonatkozóan, hogy hogyan viszonyul az állam Irakban (Kurdisztáni Régióban) az iszlám vallásról keresztény vallásra áttért emberek esetében, de az abban szereplő adatok nem jelentek meg döntésében, határozatában helytelenül értelmezte és helytelen következtetéseket vont le a rendelkezésére álló országinformációkból. Az országinformáció hivatkozik a Dán Bevándorlási Szolgálat 2016 áprilisában publikált Irak Kurdisztáni Régiójára vonatkozó tényfeltáró missziós jelentésre, mely szerint a törvények diszkriminatívak az áttérés tekintetében, mivel a muzulmánok számára nem megengedett, ezzel szemben más vallásúak felvehetik az iszlámot. Történtek olyan esetek, mely során bizonyos személyeket áttérésük

következményeképpen megöltek. Szerepel az is benne, hogy az Osztrák Származási Országinformációs Központ 2016. februári anyagában azt írja, hogy nem egységes az iszlám a vallás elhagyásának megítélésében és hogy a Korán csupán arra vonatkozik, hogy senkit sem szabad az iszlámra való megtérésére kényszeríteni, a hitelhagyás esetében pedig annak a muzulmánoknak a bérét, aki azt vallja, hogy senki mást nem lehet imádni, csak Allahot és hogy én vagyok az ő küldötte, nem lehet kiontani, kivéve 3 esetet: a quisas (azonosság elve) alapján gyilkosságért, a házasság ember által elkövetett törvénytelen szexuális aktusért, továbbá azért, ha valaki megtagadja az iszlámot és elhagyja a muzulmánokat. Megállapítható továbbá a rendelkezésre álló iratokból, hogy az alperesi határozat a visszaküldés tilalmának vizsgálata összefüggésében, nem aktuális és nem időszzerű országinformációkon alapul, mivel a fent is hivatkozott jelentések 2016. évre vonatkozó adatokat tartalmaznak, az alperesi hatóság pedig letöltési idejeként 2017. december 28-át jelölte meg, de pontosan ebből nem megállapítható, hogy mikori annak elkészítésének dátuma. A per tárgyává tett – 7. sorszám alatti, 2017. január 27-én kelt - országinformáció alapján a bíróság hivatalos tudomással bír arról, hogy az iraki központi kormány 2017. december 27-én határozatlan idő visszavonásig meghosszabbította az erbili és szulejmánijjai repülőterekre vonatkozó nemzetközi légtérzárat. Ennek következtében a reptereket továbbra is csak belföldi járatok használhatják.

Mindezen indokolás alapján a bíróság az alperes határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte.

A megismételt eljárás során a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.829/2017/6. számú ítéletében foglaltaknak maradéktalanul betartva kell eljárni és az alperesnek a felperesek kérelmet az általános szabályok szerint ismét el kell bírálnia mind menekültkénti, mind oltalmazottkénti elismerés tekintetében és állást kell foglalnia a visszaküldés tilalma kapcsán is. E körben az alperesi hatóságnak abból kell kiindulnia, hogy a felperesek keresztény hitre történt áttérését nem kérdőjelezte meg, azt valósnak fogadta el (így annak további vizsgálata szükségtelen) és aktuális, időszzerű országinformációt kell beszereznie Irak Kurdisztáni Régiója vonatkozásában, valamint a felperesek személyes meghallgatása útján is kifejezetten azt kell tisztázni, hogy a felperesek hazájukba történő visszatérésük esetén milyen bánásban részesülnének az állam, illetve szűkebb és tágabb társadalmi környezetük részéről, valamint családjuk részéről. Vizsgálni kell azt is, hogy az állam megfelelő védelmet tud-e nyújtani a felperesek részére abban az esetben, ha családjuk, illetve szűkebb társadalmi környezetük ellenük fordulna. Vizsgálni kell továbbá azt is, hogy visszatérésük esetén megalapozott-e a félelmük vallási okok miatt, illetve ellenőrizni kell, hogy a származási ország hatóságai tudomást szerezhettek-e a felperesek áttéréséről és ha igen, azt hogyan értékelnék. Meg kell vizsgálni a származási országba való visszatérés esetleges következményeit és bármely olyan súlyos potenciális sérelmet, amely a menekültstátuszt vagy a kiegészítő védelem odaítélését indokolhatja. Az alperes döntésének részletesen tartalmaznia kell a feltárt és értékelt bizonyítékokat és az abból levont következtetéseket, meg kell jelölnie a hivatkozott és felhasznált országinformáció elkészültének pontos időpontját. Ezt követően lesz az alperesi hatóság abban a helyzetben, hogy a felperes menekültügyében felülvizsgálatra alkalmas megalapozott és a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.829/2017/6. számú ítéletének is megfelelően döntést hozzon.

A bíróság álláspontja a 106-3-19975/2/2017-M. számú szálláshely kijelölő végzéssel kapcsolatban az alábbi:

A végzéssel kapcsolatos felülvizsgálat lehetősége a felpereseknek az eljárást befejező határozat kihirdetésével nyílt meg.

A Kp. 92. § (2) bekezdés szerint ha a közérdek védelme, a jogbiztonság vagy az ítélettel érintett személyek különösen fontos érdeke indokolja, a bíróság a közigazgatási cselekményt a

hatályvesztés időpontjának pontos megjelölésével helyezi hatályon kívül. Ahol e törvény megsemmisítést említ, azon hatályon kívül helyezést is érteni kell.

A Kp. 85. § (2) bekezdés szerint a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja.

A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról (átdolgozás) szóló az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 2013/32/EU. Irányelv (a továbbiakban: Eljárási irányelv) 46. cikk (3) bekezdése szerint az (1) bekezdésnek való megfelelés érdekében a tagállamok biztosítják, hogy a hatékony jogorvoslat mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és ex nunc megvizsgálását tartalmazza – ide értve adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek a 2011/95/EU irányelv szerinti vizsgálatát is –, legalább az elsőfokú bíróság előtti fellebbezési eljárásokban.

Az Eljárási irányelv 43. cikke szabályozza a határon folytatott eljárásokat.

(1) A tagállamok a II. fejezet alapelveivel és garanciáival összhangban eljárásokat állapíthatnak meg annak érdekében, hogy a tagállam határán vagy tranzitónáiban döntést hozhassanak:

a) a 33. cikk alapján ott benyújtott kérelmek elfogadhatósága tárgyában, és/vagy

b) a 31. cikk (8) bekezdése szerinti eljárásban vizsgált kérelem érdemét illetően.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben meghatározott eljárás keretei között a döntéshozatalra ésszerű időn belül kerül sor. Ha a döntés 4 héten belül nem születik meg, a kérelmező részére az országba való belépést engedélyezni kell annak érdekében, hogy kérelmét ezen irányelv egyéb rendelkezéseivel összhangban bírálhassák el.

(3) Nagy számú harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy érkezése esetén, akik nemzetközi védelem iránti kérelmüket a tagállam határán vagy tranzitónájában nyújtják be, és amely a gyakorlatban lehetetlenné teszi a (1) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazását, ezek az eljárások abban az esetben is alkalmazhatók, ha és ameddig e harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek rendes elhelyezésére a határ vagy a tranzitóna közelében kerül sor.

A Kormány a 41/2016. (III.9.) Korm. rendelettel 2018. szeptember 6-ig meghosszabbította a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet időtartamát.

A Met. 71/A. § (4) bekezdése alapján, ha a kérelem benyújtásától számított 4 hét eltelt, a belépést az idegenrendészeti hatóság jogszabály alapján engedélyezi.

A Met. 80/I. § i) pontja alapján tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén nem kell alkalmazni a határon lefolytatott eljárásra vonatkozó Met. 71/A. §-t.

A bíróság a közigazgatási iratokból megállapította azt is, hogy a felperesek 2018. január 25. napján kelt személyesen előterjesztett nyilatkozatukban, valamint a jogi képviselőjük útján előterjesztett kereset-kiegészítésben is tartalmilag sérelmezték a szálláshely kijelölő végzést.

Az ügy érdemére vonatkozóan a bíróság álláspontja, hogy valóban nem alkalmazható a határon lefolytatott eljárásra vonatkozó Met. 71/A. §-a, ugyanakkor az Eljárási irányelv 43. cikk (2) bekezdése utolsó mondata alapján a kérelmező csak négy hétig tartózkodhat a tranzitónában. Az irányelv egyértelműen fogalmaz, kivételt nem enged a négy hétig időtartam alól.

A bíróság figyelemmel az előbbieken kifejtettekre, az alperes végzését a Kp. 92. § (2) bekezdése szerint 2017. augusztus 8. napjától hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte.

Az alperes a megismételt eljárásban köteles a felperesek szálláshelyeként személyes szabadságuk megfosztásával nem járó és embertelen, megalázó bánásmód követelményét nem sértő

körülményeket biztosító szálláshelyet kijelölni tartózkodási helyül a menekültügyi eljárás idejére. Az alperes szálláshelyül a tranzitzónát nem jelölheti ki.

A per tárgyi költségmentes, ezért a tételes eljárási illetéket és a tolmácsdíjat az állam viseli. [Met. 34. § (2) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 45/A. § (1) bekezdése, Pp. 102. § (6) bekezdése]

A felperesek perköltséget nem kértek, így arról a bíróság nem rendelkezett.

Az ítélet ellen a Met. 68. § (6) bekezdése alapján jogorvoslatnak helye nincsen.

Szeged, 2018. március 01.

dr. Ágoston Eszter Ildikó s. k.
b í r ó